

Niemand's verjaardag

Ander recent werk van Toon Tellegen

God onder de mensen (proza, 2021)

De egel, dat ben ik (tekeningen Annemarie van Haeringen, 2021)

Waar gaan we eigenlijk heen (illustraties Thé Tjong-Khing, 2023)

Langs een helling (gedichten, 2023)

De armen van de octopus (kinderboek, tekeningen Annemarie van Haeringen, 2024)

Toon Tellegen Niemands

Met tekeningen van *verjaardag*

Annemarie van Haeringen

Amsterdam • Antwerpen Em. Querido's Uitgeverij BV 2024

Er zijn dagen waarop er niemand jarig is.

Het zijn donkere dagen, dagen die hun wenkbrauwen fronsen en de tijd een trap willen geven zodat hij vooruitvliegt naar een dag waarop er wel iemand jarig is.

Op één zo'n dag zaten de dieren zwijgend en in elkaar gedoken bij elkaar. Het regende en ze wisten niet waar ze het over konden hebben.

Plotseling sprong de krekkel op en riep: 'Maar als er niemand jarig is, waarom vieren we dan niet de verjaardag van niemand?'

De anderen sprongen ook op, riepen: 'Ja! Waarom niet?' en begonnen die verjaardag meteen te vieren.

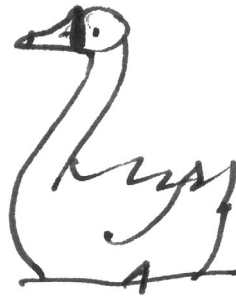
Ze hadden geen cadeaus. Daar had niemand behoefte aan. Er was ook geen taart. Daar had niemand trek in. Maar ze zongen wel en riepen ook: 'Lang leve niemand!'

Het hield op met regenen en de zon brak door.

Ze vierden feest en namen zich voor om voortaan elk jaar op een dag waarop er niemand jarig was niemand's verjaardag te vieren.

Op die manier zouden ze altijd aan niemand blijven denken.

Op andere dagen van het jaar vierden ze gewone verjaardagen met cadeaus, gelukwensen, taarten en muziek. ☺

De **Zwaan** was op de laatste dag van het jaar jarig.

De dieren zaten aan een lange tafel en aten taart van zoet kroos en waterlelies. Ze waren allemaal al jarig geweest.

De sfeer was bedrukt. De dieren hadden elkaar niets te vertellen en hielden niet van kroos en helemaal niet van waterlelies.

Toen er niets meer te eten en te drinken was en de zwaan zonder iets te zeggen in zijn veren was weggedoken, gingen de dieren naar huis.

‘Weer een illusie armer,’ zei de mier tegen de eekhoorn toen ze door de sneeuw, die die avond was gevallen, door het bos liepen.

De eekhoorn zei niets. Hij verlangde naar een jaar zonder verjaardagen, waarin niemand ouder werd.

‘Maar ik heb er nog genoeg over,’ zei de mier.

De zwaan bleef alleen achter en probeerde zich zo weemoedig mogelijk in slaap te zingen. Pas tegen de ochtend, op de eerste dag van het nieuwe jaar, lukte dat. ©

Het schrijvertje vond alles belangrijk, alles wat hij zag en hoorde, alles wat hij dacht, alles wat hij voelde.

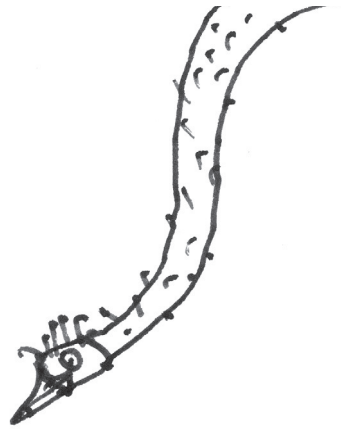
Hij schreef daarover op het water van de vijver, waarnaast hij woonde.

Er was geen dag waarop hij zich niet verwonderde over van alles en nog wat en vooral over zichzelf, en dat allemaal ook opschreef. Zelfs als hij niets zinnigs wist te bedenken, schreef hij.

Ik heb iets ongeremds, dacht hij vaak, iets teugelloos, grenzeloos, iets onrustbarends, zelfs iets ont-hutsends, maar ook iets tegendraads, iets wreveligs en onwilligs, en iets overdrevens, aanstellerigs, dram-merigs, protserigs, onechts, hoe zal ik het noemen, iets gekunstelds, iets wat niet klopt, iets onafs... en hij schreef dat ook in telkens andere bewoordingen op.

O schrijvertje, schrijvertje... dacht hij, schreef hij, wat ben ik toch allemaal...

Alleen op zijn verjaardag schreef hij niet. Dan las hij de brieven van de dieren die hem feliciteerden en verbeterde hun spelfouten. ☺

Onder de grond, niet ver van het midden van het bos, woonden de mol en de aardworm.

Op een avond stak de struisvogel zijn kop door hun plafond, keek om zich heen, zag hen en vroeg: 'Is er hier iets te beleven?'

'Nee,' zei de aardworm, 'aan beleven doen wij niet.'

'Dan ga ik maar weer,' zei de struisvogel, trok zijn kop op en verdween.

'Wij hebben niets aan zo'n bezoek, mol,' zei de aardworm.

'Nee,' zei de mol. 'Wij zijn op onszelf aangewezen.'

'Ja.'

Boven hun hoofd hoorden ze rumoer, gestamp en gezang.

Ze vermoedden dat daar een verjaardag werd gevierd, waar iedereen bij was. Behalve zij.

Ze waren zelf ook wel eens jarig. Dat vierden ze ingetogen en met gepaste bescheidenheid.

Maar als hun verjaardag voorbij was moesten ze weer een heel jaar wachten op de volgende.

‘Zo brengen we onszelf alleen maar in verlegenheid, mol,’ zei de aardworm.

‘Dat is zo,’ zei de mol.

Ze vierden ten slotte niets meer. ☉

De honingbeer vond maar één ding belangrijk: eten.

Het liefst zou hij dag en nacht dooreten, ook in zijn slaap.

Hij ging bij niemand op bezoek, ook niet als hij was uitgenodigd. Praten, lachen, dansen... hij vond het tijdverspilling of liever, zoals hij het noemde, etensgenotverspilling.

Als hij zelf jarig was zat hij achter een enorme tafel volgeladen met gerechten en at hij de hele dag in hoog tempo door, zonder aanzien van gerecht, zoals hij het noemde, terwijl hij af en toe met volle mond mompelde: 'Lang zal ik eten.'

Dieren die hem wilden feliciteren gluurden door zijn raam naar binnen, en terwijl hij met de ene hand iets in zijn mond stopte, wuifde hij ze met de andere hand weg.

Ze bleven kijken en zagen hem tegen zonsondergang langzaam onder zijn tafel zakken, maar nog wel dooreten. En toen het helemaal donker was hoorden ze hem nog kauwen en af en toe kreunen van genot. ☺

Het **nijlpaard** vierde zijn verjaardag achter gesloten deuren.

In het begin van de avond stormde de neushoorn, zonder eerst te kloppen, met zijn hoorn naar voren dwars door de voordeur en vervolgens ook door de kamerdeur naar binnen.

Het nijlpaard had hem verwacht.
'Je bent er,' zei hij.

‘Ja,’ zei de neushoorn.

Daarna hadden ze de hele avond, zoals elk jaar op die dag, ruzie met elkaar.

Ze snauwden naar elkaar, lachten elkaar uit en zeiden elkaar, wat ze noemden, de waarheid.

Toen ze niets meer wisten te bedenken grepen ze elkaar beet, slingerden elkaar in het rond, traptten zo hard mogelijk op elkaars tenen en gromden: ‘Dansen, jij! Of weet je soms niet wat dat is?’

Daarna worstelden ze nog, trokken elkaar aan hun nekvel omhoog, knepen elkaars neus dicht, gaven elkaar een enorme draai om de oren en zakten ten slotte in elkaar.

Zo vielen zij in slaap, uitgeput maar voldaan, met hun ruggen tegen elkaar. ☺

Op een ochtend was de **hermelijn** plotseling van alles vergeten wat hij tot aan die dag goed had geweten.

Alsof er een gat in mijn verstand is gevallen... dacht hij.

De mier had hem eens verteld dat er overal plotseling gaten in kunnen vallen: in je gevoel, in je smaak, in je herinneringen... dus ook in je verstand.

De hermelijn wist de gewoonste dingen niet meer. Dat het zomer was bijvoorbeeld, en dat hij vier poten had.

Hij kreeg het warm, maar hij wist ook het verschil tussen warm en koud niet meer.

Hij wist nog wel dat hij een linkeroor had, maar niet meer dat hij nog een oor had aan de andere kant van zijn hoofd.

Hij wist ook niet meer dat hij die dag jarig was.

Het was alsof hij ergens in viel en omlaagtuimelde. Het gat in mijn verstand, dacht hij, daar val ik nu in.

Maar plotseling wist hij weer wel dat de zon scheen en dat het het beste was als hij een eindje ging wandelen.

Hij liep het bos in en kwam dieren tegen die hij nog nooit had gezien en die tegen hem zeiden: ‘Gefeliciteerd, hermelijn.’

Wat aardig van ze om mij te feliciteren, dacht hij, en hij zei elke keer terug: ‘Jij ook.’ ☺

De kakkerlak vierde zijn verjaardag op zijn gebruikelijke manier.

Hij trok een smerig jasje aan, zette vunzige gerechten op tafel, verspreidde een onaangename geur en maakte vieze geluiden en gebaren.

Zijn gasten riepen na binnenkomst naar hem: ‘Gefeliciteerd, kakkerlak’ en kwamen niet dichterbij. Cadeaus legden ze ergens neer. Het waren voornamelijk dingen die beschimmeld en grotendeels vergaan waren en waarvan ze dachten dat de kakkerlak er wel van hield.

Ze hadden zich het hele jaar voorgenomen nooit meer op zijn verjaardag te komen en hem schriftelijk te verzoeken ergens anders te gaan wonen, ver van hen vandaan.

Toch kwamen ze allemaal en verzochten hem dat niet. Ze zouden hem missen, want wie van hen zou dan het lelijkste en afstotendste dier zijn?

De kakkerlak trok zich niets van hen aan, vrat alles zelf op en gooidde de cadeaus uit zijn raam. ©

Op een dag kreeg de eland een uitnodiging voor een gemaskerd bal op de open plek in het bos.

Iedereen moest als iemand anders komen.

De eland verkleedde zich als giraf, maar hij vond niet dat hij er geloofwaardig uitzag.

Hij probeerde zich nog te vermommen als wezel, als hagedis en als kikker, maar het leek telkens nergens op.

Ik ga als ding, dacht hij. Dan heb ik meer mogelijkheden.

Hij aarzelde tussen een kiezelsteen en een graspol.

Maar opeens wist hij hoe hij zou gaan: als stofje!

Als stofje zou hij zich tegen de schouder van het nijlpaard aanvlijen en zo met hem dansen. Dat was al lang een grote wens van hem.

Niemand herkende hem toen hij op het bal kwam en rondwarrelde.

Hij zag het nijlpaard, die een grijs jasje droeg en vergeefs had geprobeerd als muis te komen. De eland wachtte even, maar toen de kikker een wals begon te kwaken vlijde hij zich tegen de schouder van het nijl-

paard aan, liet zich rondzwieren en fluisterde: ‘O
nijlpaard, wat dansen we heerlijk...’

Maar het nijlpaard hoorde hem niet en blies het
stofje van zijn schouder. De eland dwarrelde nog wat
rond en woei toen weg. ☺

